

Handreiking toepassen herstraattarieven VNG wanneer zij worden gebruikt voor NIET-TELECOM bedrijven

Uitgave: Werkgroep herstraattarieven GPKL
Versie: 29-3-2019

1. INLEIDING

Deze handreiking is tot stand gekomen in samenwerking met afgevaardigden van een projectgroep (PgROG) van Netbeheer Nederland (netbeheerders voor elektriciteit en gas) en afgevaardigden namens het GPKL .

Aanleiding voor het opstellen van de handreiking was de gezamenlijke constatering bij gemeenten en netbeheerders dat er bij alle partijen (gemeenten, netbeheerders en aannemers) kennis ontbreekt rondom het toepassen van de herstraattarieven wanneer ze gebruikt worden voor **niet-telecom graafwerkzaamheden**. Dit leidt te vaak tot discussies en fouten. Daarnaast zijn de verschillende regels per gemeente lastig voor de netbeheerders en aannemers, wat weer tot fouten leidt.

Het doel van deze handreiking is problemen en discussies te voorkomen door het zoveel mogelijk uniform en correct toepassen van de tarieven en zoveel mogelijk aan te sluiten op de werkwijze dat met de telecomsector is afgesproken. **Deze handreiking is niet van toepassing op telecom graafwerkzaamheden.**

De 'VNG-tarieven' zijn als uitgangspunt genomen omdat deze landelijk gebruikt kunnen worden en steeds vaker door de gemeenten voor alle 'grondroerders' wordt toegepast. Eén tariefstelsel is voor een gemeente doelmatiger dan twee afzonderlijke modellen. De GPKL is in overleg met Platform Netbeheerders met doel om verdere harmonisatie tot stand te brengen.

De 'VNG'-tarieven zijn gebaseerd op de "Richtlijn tarieven (graaf) werkzaamheden Telecom" van 12 maart 2004. Omdat deze richtlijn weer als uitgangspunt de 'Leidraad september 1990 heeft genomen zijn er meestal weinig verschillen in de tarieven met de op de 'Leidraad' gebaseerde tariefstelsels. Het hanteren van deze 'Handreiking' maakt het toepassen van de 'VNG-tarieven' voor bedrijven niet zijnde telecombedrijven eenvoudiger.

2. DEFINITIES

- VNG-richtlijn Richtlijn Tarieven (graaf)werkzaamheden telecom van 12 maart 2004
De definities van de VNG-richtlijn zijn van toepassing, met de volgende aanvullingen;
- Netbeheerder Hieronder wordt verstaan de netbeheerder niet zijnde de aanbieder van een openbaar telecommunicatie netwerk;
- VNG-tarieven De op de VNG Richtlijn gebaseerde tarieven, die jaarlijks

- Oppervlakte geactualiseerd worden door de werkgroep Herstraattarieven van de GPKL; In afwijking van de VNG-richtlijn worden de tarieven berekend over het werkelijk opgenomen oppervlakte bestrating. De sleufbreedte als breedte van de toegepaste graafbak, zoals vermeld in de VNG-richtlijn wordt uitsluitend door telecom gehanteerd.

3. KOSTENSOORTEN

Er zijn 4 kostensoorten: uitvoeringskosten, degeneratiekosten, onderhoudskosten en beheerkosten.

Deze kostensoorten worden gebruikt voor het berekenen voor de tarieven per m2, per tarief is bepaald welke kostensoorten toegepast worden.

Uitvoeringskosten

De kosten voor herstel door de wegbeheerder na graafwerkzaamheden. Deze zijn gebaseerd op de GWW kosten voor loon, materiaal en materieel zoals aangegeven in artikel 5 van de VNG-richtlijn.

Onderhoudskosten

De kosten voor het onderhouden van de verharding gedurende het eerste jaar (de onderhoudsperiode), uitgedrukt in een percentage van de uitvoeringskosten afhankelijk van de categorie bodem zoals bepaald door het CBS.

Degeneratiekosten

De vergoeding voor vermindering van de levensduur van de verharding als gevolg van de graafwerkzaamheden, uitgedrukt in een percentage van de uitvoeringskosten afhankelijk van de categorie bodem zoals bepaald door het CBS.

Beheerkosten

De kosten van toezicht door de wegbeheerder op de uitvoering van het herstel, ongeacht of de uitvoering van dit herstel is gedaan door de netbeheerder of de wegbeheerder. Deze zijn ook uitgedrukt in een percentage van de uitvoeringskosten.

Zie voor de uitgebreide beschrijvingen de VNG-richtlijn.

4. TARIEVEN

Er zijn verschillende tarieven, afhankelijk van de wijze van uitvoering (door netbeheerder of wegbeheerder). De wegbeheerder bepaalt welke uitvoeringswijze van toepassing is.

De onder paragraaf 3 vermelde kostensoorten (bedragen) worden in deze tarieven toegepast.

A-tarief: herstel elementenbestrating door wegbeheerder

Het herstel en het onderhoud wordt uitgevoerd door de wegbeheerder. De risicoaansprakelijkheid ligt bij de wegbeheerder vanaf het overdrachtmoment waarvoor een goede afstemming tussen (de aannemer van) de netbeheerder met (de aannemer van) de wegbeheerder noodzakelijk is.

Conform de VNG-richtlijn¹ wordt 5 werkdagen vooraf de wegbeheerder door de netbeheerder geïnformeerd wanneer de herstelwerkzaamheden kunnen beginnen. Voldoet de netbeheerder hier niet aan, dan moet door de netbeheerder de sleuf eerst worden dichtgeblokt en betaalt hij daarnaast

---

¹ Richtlijn: Artikel 2, sub 5

ook de kosten voor definitief herstel. Zijn de werkzaamheden overeenkomstig de planning uitgevoerd en houdt de netbeheerder zich aan de termijn, dan is de wegbeheerder verantwoordelijk voor het herstellen van de opgebroken bestrating en de eventuele gevolgschade.

Alle 4 de kostensoorten worden in rekening gebracht: uitvoeringskosten + onderhoudskosten + degeneratiekosten + beheerkosten.

B1-tarief: herstel en onderhoud elementenbestrating door de netbeheerder

De netbeheerder verricht herstel en verricht onderhoud (gedurende 1 jaar), de wegbeheerder verricht beheer. De wegbeheerder kan gedurende de onderhoudsperiode van 1 jaar een beroep doen op de garantie conform de RAW garantiebepaling.

Er worden 2 kostensoorten in rekening gebracht: degeneratiekosten + beheerkosten.

B2-tarief: herstel elementenbestrating door de netbeheerder, onderhoud door wegbeheerder

De netbeheerder verricht herstel, de wegbeheerder verricht onderhoud en beheer. De wegbeheerder kan gedurende de onderhoudsperiode van 1 jaar bij overschrijding van de RAW garantienormen een beroep doen op de garantie conform de RAW garantiebepaling.

Er worden 3 kostensoorten in rekening gebracht: onderhoudskosten + degeneratiekosten + beheerkosten.

C-tarief: herstel elementenbestrating door wegbeheerder vooruitlopend aan algehele herbestrating

Dit tarief geldt alleen indien dit vooraf tussen wegbeheerder en netbeheerder is afgesproken. Uitgangspunt is maximaal 1 jaar voorafgaand aan de herbestrating, maar dit kan ook anders afgesproken worden.

Dit is een laag tarief om netbeheerders te stimuleren om werkzaamheden samen te laten vallen met renovatie en reconstructies door de wegbeheerder. Het gereduceerde tarief geldt alleen voor die delen van het tracé die in het werk van de wegbeheerder vallen.

Berekend worden 41,7%² van de uitvoeringskosten + (normale) onderhoudskosten + (normale) beheerkosten. Er worden geen degeneratiekosten in rekening gebracht.

C1-tarief: als C-tarief, maar herstel en onderhoud door netbeheerder

Afspraken zoals bij C-tarief, het herstel en onderhoud wordt door de netbeheerder uitgevoerd (zoals bij B1-tarief). Alleen de beheerkosten worden in rekening gebracht.

C2-tarief: als C-tarief maar herstel door netbeheerder en onderhoud door wegbeheerder

Afspraken zoals bij C-tarief, het herstel wordt door de netbeheerder uitgevoerd en het onderhoud door de wegbeheerder (zoals bij B2-tarief).

Berekend worden de onderhoudskosten + beheerkosten.

D-tarief: overige tarieven, bermen en gazon

Met ingang van 2018 zijn de tarieven voor banden ondergebracht in de A t/m C2-tarieven.

Het tarief voor bermen en gazons bestaat ingaande 2018 uit twee verschillende tarieven: één tarief per m² voor herstel door de wegbeheerder (uitvoering en beheerkosten worden berekend) en één tarief per m² voor herstel door de netbeheerder (alleen beheerkosten worden berekend). Vóór 2018 was er alleen een tarief voor uitvoering door de wegbeheerder en werd bij herstel door de

---

² Richtlijn: Artikel 4, 4e bullet

netbeheerder niets berekend. Er worden geen degeneratie- en onderhoudskosten bij gazons en bermen berekend.³

Dichtblokken

Dichtblokken is het direct na uitvoeren van de werkzaamheden aan kabels en leidingen (inclusief aanvullen en verdichten) tijdelijk herstellen van de bestrating door de netbeheerder zodat de veiligheid en de toegankelijkheid van panden gewaarborgd is.

Er worden geen vaktechnische eisen aan de kwaliteit van het straatwerk gesteld.

De netbeheerder beoordeelt wanneer dichtblokken noodzakelijk is.

De toezichthouder van de wegbeheerder kan dichtblokken opleggen indien dit voor de veiligheid en/of bereikbaar noodzakelijk wordt geacht. Dichtblokken is een tijdelijke maatregel, zo snel als mogelijk zal het definitieve professionele herstel door de netbeheerder of door de wegbeheerder moeten worden uitgevoerd. De verrekening van het straatwerk staat los van het dichtblokken.

Er wordt ook dichtgeblokt indien de gemeente het herstel uitvoert (tarief A) en de netbeheerder niet minimaal vijf werkdagen vooraf de wegbeheerder heeft geïnformeerd wanneer de herstelwerkzaamheden kunnen beginnen. Zie verder onder paragraaf 3, A-tarief).

Gefundeerde verharding

Er wordt geen degeneratievergoeding berekend.⁴

BTW

Er worden geen btw-kosten in rekening gebracht bij de herstraattarieven.⁵

Degeneratie

Dit complexe vraagstuk wordt niet in deze handreiking uitgelegd.

5. NIET OPGENOMEN TARIEVEN

Struiken, beplantingen, bomen

De wijze van uitvoeren en de eventuele berekening van de werkelijke kosten wordt bepaald door de wegbeheerder. In een vooroverleg kunnen hier nadere afspraken over worden gemaakt.

Asfalt, gesloten verharding

De sleuf wordt gezaagd en tenzij vooraf anders afgesproken of bepaald geldt de volgende werkwijze: de netbeheerder bestraat na verdichting met betonstenen in elleboogverband op een wijze die geen gevaar oplevert. De bovenzijde van de stenen dienen gelijk te liggen met het ingezaagde asfalt. De stenen dienen vlak ten opzichte van elkaar te worden gestraat.

Indien afgesproken kan de wegbeheerder de betonstenen leveren.

Na maximaal 1 jaar wordt definitief herstel door de wegbeheerder uitgevoerd.

De wegbeheerder kan gedurende deze periode bij overschrijding van de RAW garantienormen een beroep doen op de garantie conform de RAW garantiebepaling.

Voor het definitief herstel worden de werkelijke kosten berekend, hierover bij voorkeur vooraf afspraken maken. Het direct na uitvoering door de netbeheerder doorberekenen is aanbevolen. Dat

---

³ Richtlijn: Inleiding, Wat is er gewijzigd, 11e bullet.

⁴ Richtlijn: Wat is er gewijzigd, 11e bullet.

⁵ Richtlijn: Artikel 4.

kan via tarieven met name voor kleine oppervlakten. Bij grote oppervlakten kunnen de werkelijke kosten in overleg op basis van een onderbouwde begroting worden overeengekomen. Asfalttarieven zijn nu niet opgenomen in de VNG-tarieven. Het is bijvoorbeeld mogelijk de Leidraad-tarieven van Noord-Holland toe te passen tot 15m² (zie website [GPKL](#)).

6. AANDACHTSPUNTEN

Bepaling te verrekenen oppervlakte elementenverharding voor niet-telecom sleuven

Voor de toepassing van de tarieven is het oppervlakte van de opgenomen verharding bepalend, in de praktijk te bepalen door de lengte te vermenigvuldigen met de gemiddelde breedte van de opgenomen verharding.

Zie nevenstaand voorbeeld.

De breedte van de sleuf is 0,6 m.

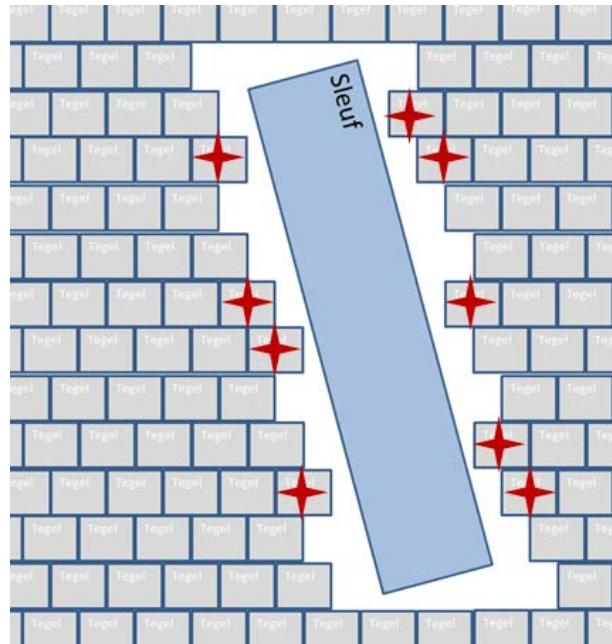
De (gemiddelde) breedte van de opgenomen tegels is 3,5 tegel = 1,05 m

In de praktijk zal het werkelijk herstelde straatwerk meer zijn dan wat opgenomen is.

In dit voorbeeld kunnen de tegels gemerkt met een vierpuntige rode ster verzakt zijn.

Deze zogenaamde gatvergroting is verwerkt in de tarieven door een toeslag van 20% op de tarieven voor tegels en klinkers.

Deze verrekening is niet van toepassing op telecom graafwerkzaamheden. Voor telecom is de lengte x bakbreedte van toepassing.

Van band tot band herstellen van de bestrating

De wegbeheerder kan eisen dat er van band tot band wordt hersteld als er nieuwe bestrating ligt of als er bijvoorbeeld alleen 1 rijtje tegels of 0,50 m klinkers ongeroerde bestrating overblijft.

Er wordt gestreefd om gedurende 5 jaar na aanbrengen nieuwe bestrating geen werkzaamheden te verrichten, de zogenaamde 'graafrust'. Indien er toch werkzaamheden noodzakelijk zijn dient er vooraf overleg plaats te vinden op welke wijze ervoor gezorgd wordt dat de bestrating weer 'als nieuw' is. Het van band tot band bestraten kan dan een oplossing zijn.

Voor de verrekening van het straatwerk geldt bij het herstellen van band tot band dat er geen degeneratiekosten worden berekend en dat de 20% toeslag voor gatvergroting die verwerkt is in de tarieven vervalt.

Hiervoor zijn geen afzonderlijke tarieven vastgesteld. Met behulp van het rekenmodel voor het VNG-tarief kan het te verrekenen bedrag bepaald worden door de sleufbreedte te delen door 1,2 en het resultaat te gebruiken voor de breedte van de sleuf. Vervolgens de post degeneratie-kosten (afzonderlijk gespecificeerd in rekenmodel) in mindering brengen op het totaalbedrag.

Sier bestrating

Wanneer een wegbeheerder een nieuw type sierbestrating wil toepassen dit vooraf voorleggen aan de

netbeheerders inclusief een calculatie van de kosten voor herstel.

Wanneer een netbeheerder werkzaamheden moet verrichten aan kabels en leidingen onder sierbestrating is het belangrijk vooraf afspraken te maken over hoe hiermee om te gaan, de kosten van herstel of eventueel een alternatief tracé te zoeken.

Grond onderzoek en proefsleuven

Bij grondonderzoek of proefsleuven volstaat één melding voor de aansluitend uitgevoerde werkzaamheden in één project.

Afspraken vooruitlopend aan werkzaamheden

Afspraken op maat kunnen worden gemaakt met het verstrekken van een vergunning en bij een melding. De afspraken kunnen betrekking hebben op het gehele tracé of alleen een deel ervan.

Sleufloze technieken

Deze zijn onder andere: boringen, persingen, rakketten. De meeste wegbeheerders verlangen een dwarsprofiel bij de aanvraag waarop ook de ander kabels en leidingen staan aangegeven.

Breekverbod

Wanneer tegels en klinkers door vorst aan elkaar klonteren vanwege vorst, sneeuw, kan de wegbeheerder een breekverbod instellen. Informeer over de actuele situatie bij de wegbeheerder.

Nutsoverleg

Behalve de noodzaak gezamenlijk te streven naar de laagste maatschappelijke kosten en het minimaliseren van de overlast staan zowel de gemeenten als de netbeheerders voor de uitdaging van de energietransitie. Dit maakt afstemming op meerdere niveaus noodzakelijk, de standaardoplossingen in het verleden voor netontwerp e.d. gelden niet meer.

Een gewenst model is:

- Planningsoverleg, bijvoorbeeld 1 of 2 keer per jaar over (mogelijke) nieuwe ontwikkelingen (energietransitie, beleid, uitbreidingsgebieden, enz.).
De planningshorizon is minimaal 5 jaar.
- Nutsoverleg, minimaal 1-2 keer per jaar, afstemmen concrete projecten en plannen.
Planningshorizon 1-2 jaar.
- Projectoverleg voor grotere projecten.

Combiprojecten

De netbeheerders maken vooraf onderling afspraken over de verdeelsleutel.

De vergunningaanvragen worden afzonderlijk per netbeheerder en per discipline aangevraagd.

Bij de melding door de 'combi' wordt verwezen naar de vergunning(en).

Bij klein werk (niet vergunning plichtig) volstaat één melding waarin de afzonderlijke werkzaamheden per netbeheerder / discipline in detail worden aangegeven. Dit is gangbaar praktisch en de akkoord geldt voor alle disciplines.

De wegbeheerder zal dan één rekening sturen en zal niet de administratie voor een verdeling uitvoeren, tenzij dit anders is afgesproken met de wegbeheerder.

Verschillende automatiseringssystemen ondersteunen dit met een automatische verdeling.

Communicatie

Bij de aanvraag/melding moet duidelijk zijn aangegeven wie de contactpersoon is voor de netbeheerder.

Communicatie aan de omgeving en betrokkenen is de verantwoordelijkheid van de netbeheerder.

Hierbij ook de contactgegevens vermelden.